

ПРО МЕХАНІЗМ УЗГОДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ В ІННОВАЦІЙНІЙ МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

*Н. В. Рябцева, к. е. н., доцент, Національна металургійна академія України, raum@i.ua
О. О. Алсуф'єва, асистент, Національна металургійна академія України, alsuffjeva@i.ua*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: матеріалістичної діалектики та абстракції – при визначенні сутності категорії «економічний інтерес суб'єкта інноваційної діяльності» та виявленні протиріч за стадіями життєвого циклу економіко-інноваційного інтересу; функціонального синергетично-рольового підходу та абстракції при диференціації форм економічних інтересів суб'єктів інноваційної діяльності.

Результати. Виявлено складну систему економічних інтересів суб'єктів інноваційної діяльності, основу якої складають відносини власності (привласнення), включаючи як виробників, так і споживачів інновацій (інноваційних благ). Показано змістовне навантаження привласнення, що відіграє роль складової процесу формування та реалізації економічного інтересу суб'єкту інноваційної діяльності, супроводжує інноваційну діяльність до-, паралельно та після її закінчення, набуває різних форм прояву в залежності від суб'єкта, об'єкта та способу привласнення. Виділено особливості форм привласнення та характерні протиріччя за стадіями життєвого циклу економіко-інноваційного інтересу. Встановлено, що механізм узгодження інтересів в інноваційній макроекономічній системі вимагає врахування нових принципів і форм сучасного регулювання, таких як ефективна взаємно-узгоджена реалізація економічних інтересів, врахування синергетичних ефектів їх взаємодії, розвиток інституту медіаторів, розширення соціального діалогу.

Новизна. Уточнено визначення категорії «економічний інтерес суб'єкта інноваційної діяльності» як об'єктивний прояв, з одного боку, сукупності економічних відносин з приводу привласнення вигід від продукування (засвоєння) нового блага, з іншого, – коригованих потреб, які актуалізують подальшу інноваційну діяльність. Визначаються особливості привласнення та виділяються характерні протиріччя за стадіями життєвого циклу економіко-інноваційного інтересу.

Практична значущість. Запропоновано орієнтири для врахування в економічній політиці держави процедур цивілізованого узгодження економічних інтересів суб'єктів інноваційної діяльності, що передбачають підвищення прозорості правового підґрунтя та покращення інноваційного клімату в країні для досягнення консенсусу у напрямку реалізації загальнонаціональних пріоритетів економічного розвитку.

Ключові слова: інноваційна діяльність, економічний інтерес, узгодження інтересів, привласнення, модель узгодження інтересів

Література

1. Вальтух К. К. Необходима мобилизационная экономическая стратегия // ЭКО. – 2000. – № 11.
Valtuch K. K. Neobkhodima mobilizatsionnaya ekonomicheskaya strategiya // EKO. – 2000. – № 11.
2. Маслоу А. Г. Мотивация и личность / Перевод. с англ. Татлыбаевой А. М. – СПб.: Евразия, 1999. – 478 с.
Maslou A. G. Motivatsiya i lichnost / Per. s angl. Tatlybaevoy A. M. – SPb.: Evraziya, 1999. – 478 s.

3. Парето В. Учебник политической экономии, 1906 /В. Парето // 25 ключевых книг по экономике. /А. Бейтон, А. Казорла, К. Долло и др. – Челябинск: Урал ЛТД, 1999. – 560 с.
Pareto V. Uchebnik politicheskoy ekonomii, 1906 /V. Pareto // 25 klyuchevykh knig po ekonomike. /A. Beyton, A. Kazorla, K. Dollo i dr. – Chelyabinsk: Ural LTD, 1999.– 560 s.
4. Абалкин Л. И. Новый тип экономического мышления / Л. И. Абалкин. – М.: Экономика, 1987. – 191 с.
Abalkin L. I. Noviy tip ekonomicheskogo myshleniya / L. I. Abalkin. – М.: Ekonomika, 1987. – 191 s.
5. Гершкович Б. Я. Экономические интересы и их реализация / Б. Я. Гершкович – Пятигорск: ПГЛУ, 1999. – 92 с.
Gershkovich B. Ya. Ekonomicheskkiye interesy i ikh realizatsiya / B. Ya. Gershkovich – Pyatigorsk: PGLU, 1999. – 92 s.
6. Капелюшников Р. И. Доминирующие категории собственников и их влияние на хозяйственное поведение предприятий / С. Аукуционец, В. Жуков, Р. Капелюшников // Вопросы экономики. –1998. – № 12.
Kapelyushnikov R. I. Dominiruyushchiye kategorii sobstvennikov i ikh vliyaniye na khozyaystvennoye povedeniye predpriyatiy / S. Auktsionek, V. Zhukov, R. Kapelyushnikov // Voprosy ekonomiki. –1998. – № 12.
7. Шеститко А. Модели рационального экономического поведения человека / Шеститко А. // Вопросы экономики. – 1998. – № 5.
Shestitko A. Modeli ratsionalnogo ekonomicheskogo povedeniya cheloveka / Shestitko A. // // Voprosy ekonomiki. – 1998. – № 5.
8. Геєць В. М. Політекономічні й інституційні засади справедливості та усталеності соціально-економічного розвитку /В. М. Геєць , А. А. Гриценко // Європейський вектор економічного розвитку. Зб. наук. праць. Вип. 2 (12) , 2012. – Дніпропетровськ: ТОВ «Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля», 2012. – 592 с.
Geyets V. M. Politekonomichni y instytutsiyni zasady spravedlyvosti ta ustalenosti Sotsialno-ekonomichnogo rozvytku /V. M. Geyets , A. A. Grytsenko // Yevropeyskiy vektor ekonomichnogo rozvytku. Zb. nauk. prats. Vyp. 2 (12) , 2012. – Dnipropetrovsk: TOV «Dnipropetrovskiy universytet imeni Alfreda Nobelya», 2012. – 592 s.
9. Чухно А. Научно-технологическое развитие как объект исследования эволюционной экономической теории // Экономика Украины. – Киев: «Преса України», 2008. – № 1.
Chukhno A. Nauchno-tehnologicheskoye razvitiye kak obyekt issledovaniya evolyutsionnoy ekonomicheskoy teorii // Ekonomika Ukrainy. – Kiyev: «Presa Ukrayiny», 2008. – № 1.
10. Яковец Ю. В. Эпохальные инновации XXI века / Ю. В. Яковец – М.: Экономика, 2004. – 437с.
Yakovets Yu. V. Epokhalnyye innovatsii XXI veka / Yu. V. Yakovets – М.: Ekonomika, 2004. – 437s.
11. Брижак О. В. Субъектное бытие отношений собственности: экономические интересы (политико-экономический аспект) [Электронный ресурс]: Вестник Московского университета. Серия 6. Экономика. – Москва: Издательство МГУ, 2010 . – № 4 . – Режим доступа: <http://www.econ.msu.ru/cd/1230>
Brizhak O. V. Subyektnoye bytiye otnosheniy sobstvennosti: ekonomicheskkiye interesy (politiko-ekonomicheskiiy aspekt) [Elektronniy resurs]: Vestnik Moskovskogo

universiteta. Seriya 6. Ekonomika. – Moskva: Izdatelstvo MGU, 2010 . – № 4 . – Rezhim dostupu: <http://www.econ.msu.ru/cd/1230>

12. Алсуф'єва О. О. Функціональна роль привласнення в інноваційній діяльності. // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму «Світова економіка XXI століття: цикли та кризи», 2012. – Дніпропетровськ: ТОВ «Роял Принт», 2012. – № 1 (5), том 2. – 456 с.

Alsufyeva O. O. Funktsionalna rol pryvlasnennya v innovatsiyniy diyalnosti. // Byuleten Mizhnarodnogo Nobelevskogo ekonomichnogo forumu «Svitova ekonomika XXI stolittya: tsykly ta kryzy», 2012. – Dnipropetrovsk: TOV «Royal Print», 2012. – № 1 (5), том 2. – 456 s.

13. Урусова И. Н. Экономические интересы в системе отношений собственности. [Электронный ресурс]: Экономический журнал. – Москва: ООО «Издательство Ипполитова», 2008. – № 15. – Режим доступа: http://elibrary.ru/author_items.asp?authorid=457957

Urusova I. N. Ekonomicheskkiye interesy v sisteme otnosheniy sobstvennosti. [Elektronniy resurs]: Ekonomicheskyy zhurnal. – Moskva: ООО «Izdatelstvo Ippolitova», 2008. – № 15. – Rezhim dostupu: http://elibrary.ru/author_items.asp?authorid=457957

14. Капелюшников Р. Право собственности (очерк современной теории) [Электронный ресурс]: Журнал «Отечественные записки». – Москва, 2004. – № 6 (21). – ISSN 1683-5581. – Режим доступа: <http://www.strana-oz.ru/2004/6/pravo-sobstvennosti-ocherk-sovremennoy-teorii>

Kapelyushnikov R. Pravo sobstvennosti (ocherk sovremennoy teorii) [Elektronniy resurs]: Zhurnal «Otechestvennyye zapiski». – Moskva, 2004. – № 6 (21). – ISSN 1683-5581. – Rezhim dostupu: <http://www.strana-oz.ru/2004/6/pravo-sobstvennosti-ocherk-sovremennoy-teorii>

15. Рябцева Н. В., Алсуф'єва О. О. Контури механізму узгодження інноваційних інтересів // Науковий вісник Чернівецького національного університету: Збірник наукових праць. Вип. 650–652. Економіка. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 352с.

Ryabtseva N. V., Alsufyeva O. O. Kontury mekhanizmu uzgodzhennya innovatsiynykh interesiv // Naukoviy visnyk Chernivetskogo natsionalnogo universytetu: Zbirnyk naukovykh prats. Vyp. 650–652. Ekonomika. – Chernivtsi: Chernivetskiy nats. un-t, 2013. – 352 s.

16. Даниелян А. В. Трансформация экономических интересов и их реализация в условиях рыночных преобразований [Электронный ресурс]: автореферат диссертации на соискание ученой степени канд. экон. наук: 08.00.01 / А. В. Даниелян. – Ставрополь, 1999. – 22 с. – Режим доступа: http://planetadisser.com/see/dis_124022.html

Danielyan A. V. Transformatsiya ekonomicheskikh interesov i ikh realizatsiya v usloviyakh rynochnykh preobrazovaniy [Elektronniy resurs]: avtoreferat dissertatsii na soiskaniye uchenoy stepeni kand. ekon. nauk: 08.00.01 / A. V. Danielyan. – Stavropol, 1999. – 22 s. – Rezhim dostupu: http://planetadisser.com/see/dis_124022.html

17. Сурмин Ю. П. Теория систем и системный анализ: Учеб.пос. [для студ. высш. учеб. завед.] / Ю. П. Сурмин – К.: МАУП, 2003. – 368 с.

Surmin Yu. P. Teoriya sistem i sistemniy analiz: Ucheb.pos. [dlya stud.vyssh. ucheb. zaved.] /Yu. P. Surmin – K.: MAUP, 2003. – 368 s.